

Směnečný platební příkaz proti firmě B., dosud nezapsané společnosti s r. o., ponechal procesní soud první stolice v platnosti. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením jako zmatečné.

Nejvyšší soud odmítl rekurs firmy B.

Důvody :

Jako rekurentka označena jest v podpisu i na první stránce podání: Bohemian Import Oil Company, neprotokolovaná společnost s r. o. Ze spisů plyne, že nejde o přepsání ani o omyl, nýbrž že rekurentka není protokolována jako společnost s o. r. Podle § 2 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. jest ke vzniku společnosti s ručením omezeným třeba, by byla společnost zapsána do obchodního rejstříku. Před zápisem neexistuje společnost jako taková. Neprotokolovaná, nezapsaná společnost s r. o. není vůbec známa platnému právu a nemůže jednati na soudě jako strana. Není proto oprávněna podati rekurs.

Čís. 10611.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Kdo zhaní zboží jinému uchazeči o toto zboží, chtěje si je zajistiti pro sebe, nejedná sice v poměru k majiteli zboží proti § 10, ovšem ale po případě proti § 1 zákona.

Pro použití § 1 stačí, že jednání jest objektivně v rozporu s dobrými mravy soutěže. Na subjektivní stránce jednání nezáleží.

(Rozh. ze dne 12. března 1931, Rv I 424/30).

Žalovaný, obchodník s dobyt看, vyjádřil se k Janu H-ovi, jenž chtěl koupiti dobytek od žalujícího majitele panství: »Tam nepotřebuješ jezdit, já jsem ten dobytek minulý týden viděl, není na něm mnoho. Voli jsou hubení, tak kolem 500 kg a, kdyby byli na žíru, měli by jistě 1.000 kg, a krávy jsou chycené«. Jan H. pak již k žalobci nejel. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném, by bylo uznáno právem, že se žalovaný dostal v září 1928 v hospodářském styku jednáním způsobným poškoditi žalující stranu v rozpor s dobrými mravy soutěže a že za účelem soutěže učinil o poměrech podniku žalující strany nepravdivé údaje, jež byly způsobilé podnik žalující strany poškoditi, po případě, by bylo uznáno právem, že se dostal v září 1928 v hospodářském styku jednáním způsobným poškoditi žalující stranu v rozpor s dobrými mravy soutěže, totiž zlehčováním stavu jejího dobytka, a že za účelem soutěže učinil o poměrech chovu dobytka žalující strany nepravdivé údaje, jež byly způsobilé obchod s dobyt看 žalující strany poškoditi, že žalovaný jest pod následky exekuce povinen podobných výroků a jednání se zdržeti a že se žalující straně přiznává právo, by právoplatný rozsudek ve lhůtě dvou měsíců na útraty žalovaného uveřej-

nila v časopisech Sch. a T. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Důvody: Jest zjištěno, že žalovaný sdělil svědku H-ovi, že volí žalobce jsou hubení, jen za tím účelem, by svědek dobytek správcem žalobcovy dvora K-em mu nabídnutý nekoupil, tedy za účelem soutěže. Poněvadž svědek Jan H. dal se tím odradit od úmyslu koupiti žalobcův dobytek, byl žalobce zřejmě poškozen, neboť tím byla zmenšena poptávka po tomto dobytku. Z výpovědi svědka zvěrolékaře V-a a správce K-a vyplývá, že volí byli dobří masní volí II. jakosti ve váze 760—800 kg, a nedokázal žalovaný pravdivost svého tvrzení, že volí byli hubení, kolem 500 kg. Je tudíž zjištěna ve zjištěném projevu žalovaného skutková podstata § 1 a 10 zákona ze dne 15. července 1927 čís. 111 sb. z. a n. Námitka žalovaného, že se jeho sdělení vztahuje jen na dobytek koupený B-em a nyní již poražený, nikoli na dobytek žalobce vůbec, jest nerozhodná, poněvadž zákon nerozeznává, zda se nekalé jednání vztahuje na určité species, či na celý podnik žalobcův, a poněvadž jest v obou případech možnost poškození žalobce. Že žalovaný byl v soutěži jen s H-em, nikoli i se žalobcem, je vzhledem k ustanovení § 46 zák. o nekalé soutěži nerozhodné, neboť podle tohoto ustanovení jest soutěžitelem každý podnikatel, jenž vyrábí nebo prodává zboží stejného nebo podobného druhu. An žalovaný již předsevzal nekalé jednání proti žalobci, má žalobce podle § 10 zák. o nekalé soutěži právo na zákaz tohoto jednání a jest zřejmo, že tento zákaz musí býti vyjádřen všeobecně, poněvadž má platiti i pro budoucnost. Okolnost, že nekalé jednání není známé většímu okruhu osob, je nerozhodná pro žalobcovu oprávnění na uveřejnění rozsudku v časopisech soudem určených. Odvolací soud žalobu zamítl. Důvody: Žalující strana opírá i původní i pozdější pozměněnou eventuelní žalobní prosbu i o ustanovení § 1 zákona o nekalé soutěži, i o předpis § 10 téhož zákona. Ale v § 1 stanovena jako doplněk v dalších paragrafech popsanych skutkových podstat nejběžnějších překročení hospodářské soutěže t. zv. generální doložka pro případy, jež by nebylo lze pod ustanovení § 2 a násl. podřaditi. Proto, ano v souzeném případě jest žalováno ze zlehčování ať již určitých kusů dobytka, ať stavu dobytka žalující strany nebo jejího chovu dobytka vůbec, není třeba utíkat se k ustanovením § 1 a věc podle tohoto zákonného předpisu posuzovati, že ani s hlediska tohoto předpisu by nebyla odůvodněna žaloba, jak bude dále uvedeno, nýbrž vystačí se plně s § 10 cit. zák. Podle tohoto předpisu dopouští se zlehčování, kdo za účelem soutěže učiní nebo rozšiřuje o poměrech podniku údaje způsobilé poškoditi podnik, nedokáže-li jejich pravdivost. Jest schváliti názor prvního soudu, že šlo o ustanovení (1) odstavec § 10, poněvadž žalobce opřel žalobu o tvrzení, že šlo o nepravdivé údaje, tedy a contrario odstavce 2 citovaného paragrafu, kde jest řeč o třeba pravdivých údajích, jež by však byly s to, ohroziti podnik ve značné míře. Nelze souhlasiti se žalovaným a s jeho názorem za sporu i v odvolacím řízení, že, ano šlo o určitých šest kusů hovězího dobytka, nelze výroky žalovaného vztahovati na žalobcův povšechný stav dobytka, na jeho podnik pěstění dobytka vůbec, ježto § 10 cituje § 2 odst. (2), kde jest řeč o jakosti

zboží, o způsobu výroby a pod. Z tohoto demonstrativního výpočtu jest souditi, že ustanovením § 10 mínil zákonodárce tam vytčenou nepřipustnou kritiku nedovoleným zlehčováním jednotlivých ukázek podnikového počínání vztáhnouti na celý podnik (arg. dále slova »poměrech« a »podniku«), takže, haní-li se jednotlivě výroky žalobcova hospodářství, jest s prvním soudem souhlasiti v tom, že jest to zlehčování celého žalobcova podniku, pokud jde o hospodaření s dobytkem. Soud odvolací souhlasí s procesním soudem i v tom, že pro posouzení rozepře jest rozhodným jen, zda žalovaný učinil udání, která jsou způsobilá poškoditi podnik žalobcův, za účelem soutěže, čili nic, ale nesouhlasí se soudem první stolice v jeho konečném úsudku, že se tak stalo jen za tím účelem, by svědek Jan H. dobytek K-em mu nabídnutý nekoupil, tedy za účelem soutěže, jak dále bude dovedeno. Soud první stolice zjistil, že H. v září 1928 chtěl jeti do A. prohlédnouti si nabízený mu před tím K-em dobytek a jej po případě koupiti, že se zastavil v hostinci, kde se setkal se žalovaným, a že tento, zvěděv, kam chce H. jeti, mu sdělil: »Tan nepotřebuješ jezdit, já jsem ten dobytek minulý týden viděl, není na něm mnoho, voli jsou hubení, tak kolem 500 kg a kdyby byli na žirno, měli by jistě 1000 kg, a krávy jsou chycené.« První soud zjistil dále, že se H. dal od obchodu zraditi a již na nádraží nešel, že tam však následujícího dne jel žalovaný, že nabídl za tento dobytek, podmíněně prodaný před tím za 16.500 Kč Josefu B-ovi, 17.500 Kč, ale jen pod podmínkou, že dobytek má býti ještě dalších deset dní u žalobce krměn, na což však K. nepřistoupil, takže konečně přece dobytek koupil a si odvedl B. Soud odvolací, opakovaně důkazy přečtením svědeckých výpovědí Jana K-a a Jana H-a, činí z nich sice táž zjištění, hlavně co se týče výroku žalovaného potvrzeného svědkem Janem H-em, a toho, že žalovaný byl ve stájích žalobcových dvakráte, jednou před rozmluvou s H-em, po druhé po ní, ale dochází na základě těchto zjištění k odlišnému přesvědčení, že žalovaný závadné výroky neučinil za účelem soutěže, za účelem, by žalobci odlákal uchazeče. Učinil tak, by si po případě dobytek sám zajistil, což plyne hlavně z toho, že si ho prohlédl již před rozmluvou s H-em a že tam pak hned druhého dne jel a nabízel za dobytek 17.500 Kč, arciť s podmínkou dalšího krmení. Tomu-li tak, dospívá odvolací soud dále k přesvědčení, že pohnutka výroku žalovaného byla jiná, než předpokládá § 10 zák. o nekalé soutěži, a že tu není skutkové povahy tohoto paragrafu. Avšak, i kdyby se věc posuzovala s hlediska § 1 zák. o nekalé soutěži, nebyla by žaloba oprávněna, poněvadž i tento zákonný předpis předpokládá, že ten, kdo jedná proti dobrým mravům soutěže, jedná v přímém, bezprostředním úmyslu proti soutěžiteli, máje přímo v úmyslu ho poškoditi neb aspoň věda, že ho může poškoditi. Rozdává-li tedy na př. reklamní lístky před obchodem svého soutěžitele, je tu skutková povaha jednání podle § 1 čís. 1, poněvadž je tu přímý úmysl soutěžitele poškoditi; není tu však této skutkové povahy, rozdává-li je před svým obchodem, třebaže se tu působí soutěžiteli nepřímou škodu a jednající může to věděti. Proto, an odvolací soud nemůže dojíti k přesvědčení, že žalovaný jednal v úmyslu soutěže,

není tu skutkové povahy § 1 a mínili-li žalobce, že mu přece jen byla způsobena škoda, měl jiné zákonné ustanovení, by pro ni žalovaného žaloval, nikoli však zákon o nekalé soutěži, jenž se na tento případ nehodí. Vzhledem k tomu není dále třeba obírat se zevrubněji otázkou, žalovaným nadhozenou, zda mohl býti podmětem závadné činnosti a je-li žalobce aktivně oprávněn k žalobě; je tomu zajisté tak, an se zlehčování podle § 10 může dopustiti i nesoutěžitel (arg. slovo »kdo« v § 10 a 46), a jest k žalobě oprávněn soutěžitel, jehož se čin bezprostředně dotýká [§ 15 (2)], tak že závadný stav může v případě zlehčování nastati i mezi producentem, jímž jest žalobce, a obchodníkem, jímž jest žalovaný. Vzhledem k tomu netřeba se dále zabývati otázkou, týkající se další podmínky § 10, to jest pravdivosti nebo nepravdivosti údajů, pokud se týče provedení důkazů pravdivosti, a s tím související výtkou nedostatečného nebo nestranného zhodnocení provedených důkazů.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu druhé stolice, by o odvolání žalovaného znovu jednal a rozhodl.

Důvody:

Vzhledem k zjištění odvolacího soudu v dovolacím řízení nenapadenému, že žalovaný pronesl pozastavený výrok o žalobcově dobytku jen v úmyslu, by si jeho dobytek sám zajistil, nikoli za tím účelem, by žalobci odlákal kupce, lze podle sběhu věcí v souzeném sporu nižšími soudy zjištěného v podstatě souhlasiti s úsudkem odvolacího soudu, že není uskutečněn zákonný znak zlehčování podle § 10 zák. o nek. soutěži, který předpokládá, že žalovaný učinil údaj o žalobcově podniku za účelem soutěže, totiž, by postavení zlehčovaného podniku seslabil v soutěži, tedy způsobil újmu žalobci jako soutěžiteli v poměru k jiným soutěžitelům. Ale právně mylný (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) jest názor odvolacího soudu, že na souzený případ nelze použití povšechného ustanovení § 1 zák. o nek. soutěži, protože prý i tento zákonný předpis předpokládá, že proti dobrým mravům soutěže jednající jedná v přímém bezprostředním úmyslu proti soutěžiteli, máje přímo v úmyslu jej poškoditi, nebo aspoň věda, že jej může poškoditi. Než zákon o nekalé soutěži praví v § 1 »kdo dostane se . . . v rozpor . . . jednáním způsobilým poškoditi, může býti žalován . . .« Timto neosobním rčením naznačuje zákon důrazně, že pro naplnění skutkového děje § 1 není třeba zvláštních subjektivních náležitostí, jako jsou vědomí, úmysl neb vina, že stačí, když se žalovaný octne v rozporu s dobrými mravy soutěže, i když si toho ani není vědom, že tudíž mu žalobce nemusí dokazovati subjektivní zavinění. Správnost tohoto názoru jest dotvrzena důvodovou zprávou k zákonu o nekalé soutěži. Podle ní stačí pro žalobu zdržovací (odstraňovací) pouhá objektivnost, t. j. skutečnost, že jednání jest v rozporu s dobrými mravy soutěže a jest způsobilé poškoditi soutěžitele. Aby tato objektivnost byla co nejurčitěji vyznačena, volí osnova zvláštní neosobní dikci (»dostane se«), kterou se zbavuje žalobce nutnosti dokazovati jednajícímu zavinění. Žalovati lze tedy touto žalobou

i toho, kdo si nebyl naprosto vědom toho, že jedná proti dobrým mravům soutěže, pokud jen jeho jednání takovým objektivně jest, stejně, jednal-li v omylu, z neznalosti dobrých mravů a pod. Nerozhoduje rovněž, byl-li si jednající vědom toho, že jeho jednání je způsobilé poškodit soutěžitele; stačí, že tomu tak skutečně bylo. Tímto zněním § 1 odstraněna jest i pochybnost, se kterou lze se setkat v generální klausuli cizích zákonodárství, zda totiž jednání proti dobrým mravům předpokládá v každém případě vinu (deliktnost), čili nic. Osnova postihuje i nezaviněná jednání proti dobrým mravům v uvážení, že hospodářský život zná takové případy a že praktická potřeba činí nutným chrániti ohroženého soutěžitele i proti počínu, jevícímu se třeba jen objektivně jako jednání nekalé. Vycházejí z odchylného právního názoru, nevyřídil odvolací soud odvolání žalovaného v částech pro rozhodnutí sporu podstatných. Musí proto tak učiniti dodatečně. K tomu účelu byl odvolací rozsudek zrušen (§§ 510 a 496 čís. 3 c. ř. s.).

Čís. 10612.

Jde o změnu podle § 828 obč. zák., postavil-li si spoluvlastník bez svolení ostatních spoluvlastníků na společném pozemku žentour.

(Rozh. ze dne 12. března 1931, Rv I 46/31.)

Dva spoluvlastníci pozemku domáhali se na třetím spoluvlastníku, by byl uznán povinným odstraniti ze společného pozemku betonový základ, násyp a na betonovém základu postavený žentour a uvésti vše v původní stav. Žalobě bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

• d ů v o d ů:

Jest nesporno, že žalobci jsou každý k jedné třetině a žalovaný k jedné šestině spoluvlastníky pozemku a že žalovaný bez jejich svolení postavil si na tomto společném pozemku žentour. Tím žalovaný nepochybně zasáhl do práv žalobců, neboť užívá takto bez jejich svolení fysicky určité části společného majetku a vylučuje z tohoto užívání žalobce, zejména v době, kdy žentour jest v provozu. Jde proto zřejmě o změnu ve smyslu § 828 obč. zák., jak správně uznal odvolací soud. Dovolání neprávem odvolává se na zdejší rozhodnutí uveřejněná ve sb. n. s. pod čís. 371, 4017 a 4615, jež naopak hájí týž právní názor, a podotýká se k jeho vývodům, že každý spoluvlastník může sice libovolně nakládati svým ideálním podílem, že však věci samou nebo některou fysickou její částí nesmí žádný z nich samovolně nakládati a postaviti ostatní podílňiky před hotovou věc, ježto věc není jen jeho, nýbrž také cizí (srovnej sb. n. s. čís. 7050). Dovolání se odvolává neprávem i na předpis § 6 obč. zák., neboť nižší soudy nedávají § 828 obč. zák. jiný smysl, než jaký vychází z vlastního smyslu slov a z jas-